

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

Αθήνα 21-03-2012

**Προς
Πρόεδρο Ένωσης Τεχνολόγων
Ακτινολόγων Ελλάδας
κ. Κων/νο Γεωργιάδη
Σταδίου 39
105 59 Αθήνα**

κ. Πρόεδρε,

Σας αποστέλλω την εισήγηση του κ. Νικολάου Μπατάκη, Μέλους της Εκτελεστικής Επιτροπής του ΚΕ.Σ.Υ σχετικά με τη χορήγηση άδειας άσκησης επαγγέλματος Τεχνολόγου Ιατρικών Εργαστηρίων και παρακαλώ για τις παρατηρήσεις επί των αναφερομένων.

Συνημμένα:
(6) σελίδες

**Για την Εκτελεστική Επιτροπή
Ο Πρόεδρος**

Ανδρέας Σερέτης

Α. Εισαγωγή

Σε κάθε απεικονιστική πράξη συμμετέχουν ιατροί ακτινοδιαγνώστες, τεχνολόγοι-ακτινολόγοι, ακτινοφυσικοί και νοσηλευτές, με διαφορετικούς και σαφώς διακριτούς ρόλους να αντιστοιχούν στον καθένα.

Το ζητούμενο, σε κάθε περίπτωση είναι η διάγνωση, ή η θεραπεία με τη χρήση συνήθως της ιοντίζουσας ακτινοβολίας. Η διάγνωση, ο στόχος της πράξης δηλαδή, επιτυγχάνεται με την παραγωγή της εικόνας και την εν συνεχεία μελέτη και εξαγωγή συμπεράσματος. Διαφορετικός λοιπόν είναι ο ρόλος των εμπλεκομένων επαγγελματιών υγείας, που διαφοροποιείται σαφώς από την καθαρά ιατρική πράξη όπως αυτή διέπεται από τις αρχές της ιατρικής δεοντολογίας.

Θα μπορούσε κανείς να παρομοιάσει το εγχείρημα με ένα τραίνο. Το τραίνο ξεκινάει για να φθάσει στο πέρας της διαδρομής του, τη διάγνωση. Κατά τη διάρκεια της διαδρομής του κινείται πάνω σε δύο παράλληλες ράγες. Στη μία ράγα γίνεται η παραγωγή/επεξεργασία εικόνας και στην άλλη ράγα γίνεται η μελέτη και η εξαγωγή του συμπεράσματος.

Πέρα από τη διαγνωστική απεικόνιση, οι τεχνολόγοι-ακτινολόγοι έχουν συμμετοχή και σε πλείστες θεραπευτικές πράξεις, επίσης με καθορισμένους ρόλους.

Γενικά τα γνωστικά αντικείμενα των τεχνολόγων-ακτινολόγων μπορούν να διαχωριστούν ως εξής:

1. Διαγνωστική Ακτινολογία

1. Κλασσική Ακτινολογία
2. Αξονική Τομογραφία
3. Μαγνητική Τομογραφία
4. Μαστογραφία
5. Μέτρηση Οστικής Μάζας
6. Υπερηχογραφία

2. Επεμβατική Ακτινολογία

3. Πυρηνική Ιατρική

4. Ακτινοθεραπεία

Στην παρούσα πρόταση θα διατυπωθεί πλαίσιο αναφοράς για τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις των ακτινολόγων-ακτινολόγων ένδο- και έξω-νοσοκομειακής φροντίδας υγείας.

Β. Παρούσα κατάσταση

Σήμερα στην αγορά εργασίας ανευρίσκονται τεχνολόγοι-ακτινολόγοι (απόφοιτοι ΤΕΙ ή ΑΤΕΙ) και χειριστές ακτινολογικών ή ακτινοθεραπευτικών συσκευών (απόφοιτοι ΙΕΚ) καθώς και ελάχιστοι «πρακτικοί» χωρίς καμία ειδική εκπαίδευση. Σύμφωνα με τον ισχύοντα Κανονισμό Ακτινοπροστασίας μόνοι οι απόφοιτοι ΤΕΙ ή ΑΤΕΙ έχουν επάρκεια διαχείρισης της ιοντίζουσας ακτινοβολίας.

Οι απόφοιτοι ΙΕΚ οφείλουν να παρακολουθήσουν εγκεκριμένα σεμινάρια ώστε να λάβουν την ως άνω επάρκεια. Δεν υπάρχει διαχωρισμός γνωστικών αντικειμένων και οι απασχολούμενοι στον δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα εκπαιδεύονται συνήθως ενώ έχουν αναλάβει εργασία.

Το ΦΕΚ 118/Α/14-6-1996 καθορίζει τα Επαγγελματικά Δικαιώματα των Πτυχιούχων του Τμήματος Ραδιολογίας Ακτινολογίας της Σχολής Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (ΤΕΙ).

Οι πτυχιούχοι τεχνολόγοι Ραδιολογίας-Ακτινολογίας της Σχολής Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (ΤΕΙ) με βάση τις εξειδικευμένες επιστημονικές και τεχνικές γνώσεις τους, έχουν δικαίωμα απασχόλησης, σε φορείς που παρέχουν υπηρεσίες σχετικές με το γνωστικό τους αντικείμενο είτε στο Δημόσιο ή στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, είτε στον ιδιωτικό τομέα. Οι παραπάνω πτυχιούχοι εκτελούν όλες τις απεικονιστικές, ραδιοισοτοπικές και ακτινοθεραπευτικές πράξεις, κατόπιν εντολής των ακτινοδιαγνωστών, πυρηνικών ιατρών, ακτινοθεραπευτών ογκολόγων ιατρών και αξιολογούν το ποιοτικό αποτέλεσμα αυτών. Ειδικότερα οι παραπάνω πτυχιούχοι έχουν τα εξής καθήκοντα και αρμοδιότητες κατά τομέα :

1. Στα Τμήματα Ιατρικής Απεικόνισης είναι υπεύθυνοι για την προβολική απεικόνιση και την ποιοτική επεξεργασία της εικόνας. Επίσης για την λειτουργικότητα των Ακτινοδιαγνωστικών θαλάμων, του σκοτεινού θαλάμου και των λοιπών χώρων του Τμήματος. Κατά την ακτινοσκόπηση ή οποιαδήποτε άλλη εφαρμογή, επικουρούν τους ιατρούς ακτινολόγους. Τηρούν σχολαστικά τα προβλεπόμενα στους Κανονισμούς ακτινοπροστασίας και αξιοποιούν τους Κανόνες ακτινοπροστασίας για το Ακτινοδιαγνωστικό Τμήμα. Συμμετέχουν σε επιτροπές προμήθειας ακτινολογικών μονάδων. Φροντίζουν για την προμήθεια αναλωσίμων υλικών συνεργαζόμενοι με τους ιατρούς ακτινολόγους. Έχουν την υποχρέωση να εκτελούν τον ποιοτικό έλεγχο

των σταδίων από τα οποία διέρχεται η απεικόνιση, ώστε έγκαιρα να επισημαίνεται κάθε παράγοντας που μπορεί να προσβάλει και να περιορίσει την ποιοτική αξία του αποτελέσματος. Φροντίζουν υπεύθυνα για την ορθή καταχώρηση όλων των Ιατρικών καταγραφών που αφορούν την εξέταση. Συμμετέχουν σε ερευνητικές εργασίες του Τμήματος.

2. Στα Τμήματα Πυρηνικής Ιατρικής καταχωρούν και φυλάσσουν τα διακινούμενα ραδιοϊσότοπα στις ειδικές κρύπτες καθώς και τα ραδιενεργά κατάλοιπα. Έχουν την ευθύνη να παρασκευάζουν διαγνωστικά και θεραπευτικά διαλύματα ραδιοφαρμάκων, προσδιορίζουν και μετρούν την δόση αυτών, σε συνεργασία με τους Φυσικούς Νοσοκομείων. Τηρούν πιστά τους Κανονισμούς Ακτινοπροστασίας και σε περίπτωση ραδιενεργού μόλυνσης ενημερώνουν τους υπευθύνους ακτινοπροστασίας. Εκτελούν τις μετρήσεις, τις καταγράφουν και τις θέτουν υπ' όψη των υπευθύνων Ιατρών. Φροντίζουν για την άριστη ποιότητα των IN VIVO εξετάσεων χρησιμοποιώντας την κατάλληλη μέθοδο σε συνδυασμό με την σύγχρονη τεχνολογία. Σε περίπτωση κάποιου προβλήματος ενημερώνουν τους φυσικούς νοσοκομείων. Φροντίζουν υπεύθυνα για την ορθή καταχώρηση όλων των Ιατρικών καταγραφών που αφορούν τον ασθενή και την εξέταση που πραγματοποιήθηκε. Είναι υπεύθυνοι για την σωστή λειτουργία του εμφανιστηρίου του Τμήματος. Ελέγχουν και επιτηρούν τους ειδικούς χώρους χορηγήσεων θεραπευτικών δόσεων και εκτελούν μετρήσεις ακτινοπροστασίας, με την συνεργασία των υπευθύνων ακτινοπροστασίας. Φροντίζουν για την προμήθεια αναλωσίμων υλικών συνεργαζόμενοι με τους Ιατρούς του Τμήματος. Συμμετέχουν σε ερευνητικές εργασίες του Τμήματος. Φροντίζουν για την προμήθεια των αναλωσίμων υλικών, των αντιδραστηρίων σε συνεργασία με τον υπεύθυνο. Επιμελούνται της καθαριότητας και τακτοποίησεως των συσκευών, οργάνων κλπ. του εργαστηρίου. Ο αριθμός των παραπάνω πτυχιούχων ανά γ- Camera εξαρτάται από τις ανάγκες του Νοσοκομείου.

3. Στα Τμήματα Ακτινοθεραπευτικής Ογκολογίας έχουν την ευθύνη εφαρμογής του σχεδίου θεραπείας του ασθενούς, όπως προκαθορίστηκε από τους υπευθύνους του Τμήματος, σύμφωνα με τις αρχές της Δοσιμετρίας για κάθε συγκεκριμένο περιστατικό. Παρακολουθούν την λειτουργία των μηχανημάτων και σε περίπτωση οποιασδήποτε βλάβης ενημερώνουν το βιβλίο βλαβών της οικείας μονάδας. Συνεργάζονται στην κατασκευή προστατευτικών μπλοκ και εκμαγείων σύμφωνα με το σχέδιο της ακτινοθεραπείας. Φροντίζουν υπεύθυνα για την ορθή καταχώρηση όλων των Ιατρικών καταγραφών, που αφορούν τον ασθενή και της εξέτασης της ακτινοθεραπείας που πραγματοποιήθηκε. Συμμετέχουν σε ερευνητικές εργασίες του Τμήματος. Τηρούν σχολαστικά και αξιοποιούν τις προϋποθέσεις των Κανονισμών

Ακτινοπροστασίας. Βοηθούν στις μετρήσεις πρακτικής δοσιμετρίας. Εκθέτουν σε ακτινοβολία αιμοπετάλια, πλάσμα αίματος και λοιπά στοιχεία του ανθρώπινου οργανισμού εξυπηρετώντας άλλα Τμήματα του Νοσοκομείου ή Ερευνητικά Κέντρα, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Τμήματος Ακτινοθεραπευτικής Ογκολογίας. Οι παραπάνω πτυχιούχοι εξελίσσονται ιεραρχικά στα τμήματα της ειδικότητας τους μέχρι και τη θέση του προϊσταμένου. Τέλος απασχολούνται στην εκπαίδευση σύμφωνα με την ισχύουσα κάθε φορά νομοθεσία.

Γ. Προτάσεις

Προτείνεται όπως χορηγηθεί άδεια ασκήσεως επαγγέλματος αναφορικά με την κατηγοριοποίηση όπως περιγράφεται στο Α. Κεφάλαιο του παρόντος.

Αναλυτικά προτείνεται όπως αυτοδικαίως χορηγείται η βασική άδεια ασκήσεως επαγγέλματος για την Κλασσική Ακτινολογία με τη λήψη του Πτυχίου των ΑΤΕΙ.

Για τα λοιπά γνωστικά αντικείμενα της Διαγνωστικής Ακτινολογίας (Αξονική Τομογραφία, Μαγνητική Τομογραφία, Μαστογραφία και Μέτρηση Οστικής Μάζας), της Επεμβατικής Ακτινολογίας, της Πυρηνικής Ιατρικής και της Ακτινοθεραπείας προτείνεται όπως οι απόφοιτοι του ΑΤΕΙ παρακολουθήσουν τρίμηνα σεμινάρια εξειδίκευσης σε πιστοποιημένα κέντρα (νοσοκομεία που δίνουν ειδικότητα π.χ.) και από πιστοποιημένους εκπαιδευτές (μητρώου εκπαιδευτών π.χ.) και εν συνεχεία λαμβάνουν την αντίστοιχη άδεια εκτέλεσης εξετάσεων στο ενδιαφερόμενο αντικείμενο.

Πρέπει να είναι υποχρεωτική η απόκτηση δύο επιπλέον εξειδικεύσεων, πέραν εκείνης της κλασσικής ακτινολογίας, ώστε έτσι να καλύπτεται μεγαλύτερο εύρος γνωστικών αντικειμένων.

Η απόκτηση άδειας σε ένα συγκεκριμένο αντικείμενο δεν αποκλείει την απόκτηση άδειας σε άλλο/άλλα αντικείμενο άσκησης υποειδικότητας.

Το πρόγραμμα σπουδών των ανωτέρων σεμιναρίων (θεωρητική κατάκτηση και πρακτική άσκηση) θα είναι εγκεκριμένο από το Υπουργείο Υγείας κοινό για κάθε κέντρο και θα μπορεί να διαμορφώνεται από την Ελληνική Ακτινολογική Εταιρεία, τον Πανελλήνιο Σύλλογο Τεχνολόγων Ακτινολόγων και τα αρμόδια τμήματα του ΑΤΕΙ. Σε κάθε πρέπει να γίνεται σαφής διαχωρισμός του ρόλου του Τεχνολόγου-Ακτινολόγου και του ρόλου του ιατρού (ακτινολόγου, ακτινοθεραπευτή, πυρηνικού Ιατρού). Ο τεχνολόγος-ακτινολόγος ασχολείται με την παραγωγή και επεξεργασία εικόνας και το χειρισμό των απαιτούμενων μηχανημάτων ή συσκευών.

Ο ιατρός ασχολείται με την διάγνωση και τη θεραπεία.

Η διαμόρφωση των εκάστοτε πρωτοκόλλων εξέτασης ή θεραπείας διαμορφώνεται από τους γιατρούς της οικίας ειδικότητας (ακτινολόγους, Πυρηνικούς, ακτινοθεραπευτές), και εφαρμόζονται από τους τεχν-ακτινολόγους.

Σε καμία περίπτωση από μόνος του ο τεχν.-ακτινολόγος δεν μπορεί από μόνος του να διαμορφώσει ή να τροποποιήσει διαγνωστικό ή θεραπευτικό πρωτόκολλο.

Την ευθύνη του άρτιου τεχνικού αποτελέσματος την έχει ο τεχνολόγος-ακτινολόγος. Την ευθύνη της ασφάλειας του ασθενούς την έχει ο ιατρός.

Όταν χρησιμοποιείται ιοντίζουσα ακτινοβολία ο τεχνολόγος-ακτινολόγος συμμορφώνεται με τις υπάρχουσες Ευρωπαϊκές Οδηγίες της Euroatom (οι οποίες εξάλλου αποτελούν και μέρος του Κανονισμού Ακτινοπροστασίας).

Οι απόφοιτοι ΙΕΚ δεν έχουν το δικαίωμα λήψης Άδειας Άσκησης Επαγγέλματος. Οι συγκεκριμένοι απόφοιτοι δύνανται να εκτελούν πράξεις (αφού αποκτήσουν επάρκεια Ακτινοπροστασίας-Σεμινάρια ΕΕΑΕ) μόνοι τους τηρώντας πιστά τις οδηγίες των εν ισχύ πρωτοκόλλων διάγνωσης και θεραπείας.

Εξυπακούεται ότι πρέπει να διαμορφωθεί αναλυτικός πίνακας καθηκόντων του τεχνολόγου-ακτινολόγου για κάθε πράξη, σχετικός με την ισχύουσα νομοθεσία και μετά από προτάσεις των αρμοδίων φορέων που αναφέρθηκαν παραπάνω.

Η πρόταση μου περιγράφεται ως εξής:

1.Διαγνωστική Ακτινολογία

Παραλαβή παραπεμπτικών εξετάσεων, (ο προγραμματισμός και η ιεράρχηση προτεραιοτήτων πράξεων γίνεται από τον ειδικό ιατρό), παραλαβή ασθενών, λήψη ιστορικού, επεξήγηση εξέτασης στους ασθενείς ή/και συγγενείς, εκτέλεση ακτινογραφιών με ανατομικά/ακτινογραφικά κριτήρια και τήρηση κανόνων ακτινοπροστασίας. Επεξεργασία ληφθέντων εικόνων, αποστολή ολοκληρωμένου απεικονιστικού ελέγχου στον ιατρό. Τήρηση αρχείου εικόνων και αρχείου λειτουργίας και επισκευών μηχανημάτων. Βαθμονόμηση μηχανήματος, όπου είναι εφικτό και όπως προβλέπεται από το ACR. Συμμετοχή στο σχεδιασμό και την απόκτηση νέου εξοπλισμού ή αντικατάσταση προϋπάρχοντος.

1.1. Κλασσική Ακτινολογία

Όλα τα παραπάνω για σταθερά ή φορητά ακτινολογικά μηχανήματα.

Εφαρμογή των πρωτοκόλλων εξετάσεων σε συνεργασία με ιατρούς και ακτινοφυσικούς.

Χειρισμός ακτινοσκοπικών μηχανημάτων.

Διαχείριση και επεξεργασία ψηφιοποιημένων και ψηφιακών ακτινογραφιών και των μηχανημάτων που χρησιμοποιούνται.

1.2. Αξονική Τομογραφία

Όλα τα παραπάνω και επιπροσθέτως επεξεργασία εικόνων των εξετάσεων, ρύθμιση παραμέτρων εγχυτή σκιαγραφικού και συμμετοχή στα πρωτόκολλα κατευθυνόμενων επεμβατικών πράξεων.

1.2. Μαγνητική Τομογραφία

Όλα τα παραπάνω.

1.3. Μαστογραφία

Όλα τα παραπάνω.

1.4. Μέτρηση Οστικής Μάζας

Όλα τα παραπάνω.

1.5. Υπερηχογραφία

Προς τα παρόν και με το ισχύον εκπαιδευτικό πρόγραμμα, δεν προτείνεται ανάλογη εξειδίκευση.

2. Επεμβατική Ακτινολογία

Όλα τα παραπάνω.

3. Πυρηνική Ιατρική

Όπως περιγράφεται παραπάνω.

4. Ακτινοθεραπεία

Όλα τα παραπάνω.